

Фиқҳ дарслари (212-дарс) Намозда макруҳ нарсалар (учинчи мақола)

19:00 / 06.01.2023 1885

اَمْنَعُ هَلَلِي ضَرِسْ اَبَعْ نَبَانَع
هِلَعِ هَلَلِ اِلْصَّيْبَنَلِانَع
ىَلَعِ دُجْسَأْ نَأْتْرِمُأ» : لَا قِمَلِسْ و
رَأْشَأْو - َهَبَجْلَا : مُطْعَأْ َعَبَس
ءِنْيَدِيْلَأْو - َهَفْنَأْ ىَلَعِهَدِيْب
ءِنْيَمَدِقْلَافَارْطَأْو ، نَيَتَبْكِرَلَأْو
. َرْعَشَلَأْوَبَأْيِثَلَأْتَفْكَنَالَأْو
ُهَسْمَخْلَأْهَأَوْر

Ибн Аббос розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Етти аъзо билан: пешона - қўллари билан бурунларига ҳам ишора қилдилар, - икки қўл, икки тизза ва икки оёқнинг учи билан сажда қилишга ҳамда кийимлар ва сочни йиғиштирмасликка буюрилдим», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

9. Имомга хос макон қилиш.

Мисол учун, имомнинг ёлғиз ўзи учун маҳсус баланд жой қилиб қўйиш макруҳдир. Бу аҳли китобларнинг иши.

يَرَاصْنَأْلِتِبَأْثَنْبِيَدْعُنَعْ
نْبِرَامَعَمَنَأْكُونْأُلْجَرِيَنَثَدْحَ
تَمِيقُّافِنِئَادْمَلَابِرسَأْيِ
ىَلَعَمَأَقَوْرَامَعَمَدَقَتَفُهَالْصَلَا^١
،نِمَلَفْسَأْسَأْنَلَأَوِيَلَصُيِنَأْكُدَ
هَيَدِيَىَلَعَدَخَأَفُهَفِيَدْحَمَدَقَتَفَ
هَلَزْنَأَىَتَحْرَامَعُهَعَبْتَأَفَ
نِمُرَامَعَعَرَفُهَمَلَفُهَفِيَدْحَ
مَلَأُهَفِيَدْحُهَلَلَأَقِهَتَأَلَصَ
هَلَلَأَىَلَصَهَلَلَأَلَوْسَرْعَمْسَتَ

لُجَرْلَا مَأْذِإِ» : لُوقَي مَلْس وَهِيلَع
عَفْرَأِنَّكَم يَفْمُقَي الْفَمْوَقْلَا
لَاق ؟ كَلَذَفَحَنْ وَأَ» مَأْقَمْنَم
تَذَخَّنِي حَكْتْعَبَتْ كَلَذَلْ رَامَع
دُوَادْ وَبَأْهَورْ يَدِي كَلَع.

Адий ибн Собит Ансорийдан ривоят қилинади:

«Бир киши менга айтиб берди. У Аммор ибн Ёсир билан Мадоинда бўлган экан. Намозга иқома айтилди. Аммор олдинга ўтиб, дўконда туриб, одамларга имомлик қилди. Одамлар ундан пастда эдилар. Ҳузайфа унинг олдига бориб, қўлидан тутди. Аммор унга эргашди. Ҳузайфа уни пастга туширди. Аммор намозидан фориғ бўлганида Ҳузайфа унга:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Қачон киши бир қавмга имом бўлса, уларнинг маконидан баланд турмасин», деганларини ёки шунга ўхшаш сўз айтганларини эшиитмаганмидинг?» деди.

«Шунинг учун қўлимдан тутганингда сенга эргашдим-да», деди Аммор».

Абу Довуд ривоят қилган.

10. Масжидда туриб, меҳробга сажда қилиш бундан мустасно.

Бунда аҳли китобга ўхшашлик йўқ.

11. Олдиндаги сафда жой бўлатуриб, кейингисига туриш.

نَعْهُلْلَى يَبْأَنْعُ
عَكَارَوَهُوَيَبْنَلَى إِلَى إِهْتَنْأَنْأَ
فَصَلَالِإِلَصَيْنَأْلَبَقَعَكَرَف
هُلْلَى إِلَصَيْبَنَلَلَكَلَذَرَكَذَف
هُلْلَى إِلَكَدَازْ «إِلَاقَفْ، مَلْسَوْهِيلَعْ
يَرَاحُبْلَأْهَورْ.» دُعَتْ أَلَوْ، أَصْرَحْ

Абу Бакра розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«У Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам рукуъ қилиб турганларида масжидга етиб келди. Сафга етиб боришдан олдин рукуъ қилди. Кейин буни Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга айтган эди, «Аллоҳ иштиёқингни зиёда қилсин, аммо бошқа қайтарма», дедилар».

Бухорий ривоят қилган.

12. Намозхоннинг кийимида, саждагоҳида ва орқа ҳамда остидан бошқа тарафларида ҳайвон сурати бўлиши макруҳдир.

Бу ҳолатларда намознинг макруҳ бўлиши суратга чўқинадиганларнинг ибодатига ўхшаб қолишидандир. Шунинг учун ҳам сурат хорланадиган жойда, намозхоннинг оёғи остида ва ўтирадиган жойида бўлса, макруҳ эмас. Намозхоннинг орқасидаги суратнинг ҳам зарари йўқ.

Жумлада «ҳайвон сурати» дейилишидан жонсиз нарсаларнинг сурати бўлса, зарар қилмаслиги англашилади.

13. Сурат жуда кичик бўлса ёки боши ўчирилган бўлса, майли.

Узокдан қараган одам нималигини ажрата олмайдиган даражада жуда кичкина суратлар бўлса, намозга зарар қилмайди. Шунингдек, жонли нарсанинг суратида боши бўлмаса ҳам зарари йўқ. Бунинг далили қуидаги ҳадисдир:

لُوْسَرِ يَلَعَ لَحَدْ شَيْءَ عْ تَلَاقَ وَ
يَلَّا وَهَسْ تَرَسْ دَقَ وَهَلَلَا
هَارَمَلَفْ هُلِيَّتْ هِيفِ مَارَقَبْ
أَيْ »لَاقَ وَهُجَّ وَنَوَّلَتْ وَهَكَتَهْ
دُنْعَ بَادَعَ سَانَلَهُ دَشَأْ، شَيْءَ عْ
نِي دَلَلَهُ مَأْيَقْ لَمْ وَيِهَلَلَا
تَلَاقْ . «هَلَلَهُ قَلَخَبَ نَوْهَاضُّي
نْمَ أَنْلَعَ جَفْ هَانْعَ طَقَفْ شَيْءَ عْ
نْيَتَدَاسْ وَهَدَاسْ وَ

Оиша розияллоҳу анҳо айтди:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам олдимга кирдилар. Мен токчамга нафис парда тўсиб қўйган эдим. Унда суратлар бор эди. У зот уни кўришлари билан тортиб олдилар ва ранглари ўзгариб:

«Эй Оиша! Аллоҳнинг ҳузурида қиёмат куни энг ашаддий азобга учрайдиганлар Аллоҳнинг яратганига ўхшатишга уринганлардир», дедилар».

Оиша айтади:

«Шунда биз уни бўлиб, битта ёки иккита болиш қилиб олдик».

Мазкур пардадаги суратлар жонли нарсаларнинг суратлари эканлиги шубҳасиз. Аввал ҳам айтиб ўтилганидек, мусулмон кишининг уйида жонли нарсаларнинг сурати бўлмаслиги лозим. Жумладан, ўша сурат пардада бўлса ҳам жоиз эмас.

Аммо кесилган, йиртилган ҳолда болиш ёки шунга ўхшаш оёқ ости бўладиган нарсаларда бўлса, жоиз.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди